

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

2 april 2026

ADVIES 2026-074

met betrekking tot de weigering van inzage in stukken uit een selectiedossier

(CTB/064/2026)

Sleutelwoorden : Ministerie van Defensie – stukken selectiedossier – art. 6, § 2, 6°, van de wet van 11 april 1994 - classificatie

1. Een overzicht van de feiten

1.1. Per aangetekend schrijven van 16 februari 2026 richt Mr. Philippe Vande Castele, namens zijn cliënt NV Flying Group Holding (hierna: “de aanvrager”) volgend verzoek aan het Ministerie van Defensie, naar aanleiding van de uitsluiting van de aanvrager van de selectie in de *BFTC*-overheidsopdracht 21AP004 (dienstencontract “Basic Flight Training Capability”):

“1. [...]

Huidig gemotiveerd verzoek bevat derhalve twee onderscheiden, doch wel aansluitende luiken (A-B):

(1) een verzoek tot openbaarheid van bestuur (afschrift, inzage en uitleg); (A : punten 2-3-4)

(2) een verzoek tot de declassificering van de geclassificeerde stukken. (B : punt 5)

A. Verzoek tot openbaarheid van bestuur (afschrift, inzage & uitleg).

2. Verzoeker vraagt U om de inzage en afschrift van de “stukken 1A, 1B, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12 en 13” die met deze nummering zijn opgenomen in het “vertrouwelijk dossier” dat is neergelegd in het geding G/A 240.864/XII-9.447, thans XIV-39.600, en waarvan verzoeker geen kennis heeft.

Dit “vertrouwelijk dossier” is vermeld in de memorie van antwoord van 29 maart 2024 (XII-9.447). De “inventaris der vertrouwelijke stukken” bevat ook een omschrijving van “de vertrouwelijke stukken”.

U vindt tot goed begrip in bijlage (p. 5) aan de huidige brief deze « inventaris der vertrouwelijke stukken », met daarin uw omschrijving en dagtekening van alle daarin opgegeven stukken.

3. Verzoeker vraagt eveneens de volgende uitleg inzake het stuk 12 « Mailverkeer MRMP-ADIV » : « Wat is de datum van elke e-mail en telkens wie was hierbij de afzender en wie was de bestemming? ».

4. In beginsel zijn alle stukken – zoals ook de adviezen van de Inspecteur der Financiën – niet « geclassificeerd ». Anders waren ze misschien niet neergelegd in het administratief dossier.[...]

Verzoeker vraagt U ook om uitleg over de zonet opgegeven stukken (waarvan hij zonet de inzage en een afschrift heeft gevraagd), namelijk een uitleg met daarin het antwoord op de volgende vraag:

« Welke stukken – met andere woorden welke van de voormelde stukken 1A, 1B, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12 en 13, vermeld in deze “inventaris der vertrouwelijke stukken (XII-9.447)” – zijn geclassificeerd overeenkomst de bepalingen van de Classificatiewet van 11 december 1998 ?”.

Verzoeker vraagt aansluitend ook de volgende driedelige uitleg met daarin het antwoord op de hierna volgende drie vragen, dit per zonet opgegeven stuk dat geclassificeerd is of zou zijn (en dus is vermeld in deze “inventaris der vertrouwelijke stukken (XII-9.447))” :

« Wanneer precies (datum ?) werd het stuk dat geclassificeerd is of zou zijn, geclassificeerd ? ».

« Welk niveau van classificatie – namelijk in beginsel « ZEER GEHEIM », “GEHEIM”, “VERTROUWELIJK” en “BEPERKT” – heeft elk stuk dat geclassificeerd is of zou zijn ? ».

« Indien de beslissing tot classificatie is getekend, wie precies heeft deze beslissing getekend en wanneer precies ? ».

Verzoeker vraagt ten slotte aansluitend ook om de inzage en een afschrift van de (eventuele) beslissingen tot classificatie van elk stuk dat geclassificeerd is (en dus is vermeld in deze “inventaris der vertrouwelijke stukken (XII-9.447), nl. : stukken 1A, 1B, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12 en 13 ”.

Verzoeker vraagt met andere woorden telkens een antwoord per « geclassificeerd stuk ».

5. In het Hoofdstuk IV “Vertrouwelijk administratief dossier” van voormelde memorie van antwoord betoogt Defensie het volgende : (memorie van antwoord G/A 240.864/XII-9.447, p. 44)

“Het rapport van de Algemene Dienst Inlichtingen en Veiligheid (ADIV) (vertrouwelijk stuk 4) omtrent de nauwe banden met Chinese onderdanen en/of de Chinese overheid van de verzoekende partij en/of dienst aannemers en de daaruit voortvloeiende risico’s voor de nationale veiligheid, vereist om evidente redenen een vertrouwelijke behandeling. In het verlengde hiervan, geldt hetzelfde voor het mailverkeer in vertrouwelijk stuk 12 hieromtrent. Er kan hieromtrent ook bijkomend verwezen worden naar voetnoot 7 i.v.m. het (wettelijk) vertrouwelijk karakter van dit document.”

Het “rapport van de ADIV” maakt aldus een onderscheid tussen : (1) “nauwe banden met Chinese onderdanen en/of de Chinese overheid van de verzoekende partij” en (2) “nauwe banden met Chinese onderdanen en/of de Chinese overheid van diens aannemers (namelijk van de verzoekende partij)”.

Het “Rapport van de ADIV” bespreekt inzonderheid in een eerste luik “de nauwe banden met Chinese onderdanen en/of de Chinese overheid van de verzoekende partij”.

Verzoeker vraagt om inzage en afschrift van alle documenten die – blijkens het rapport van de ADIV – “de banden met Chinese onderdanen en/of de Chinese overheid van de verzoekende partij” staven.

Verzoeker vraagt om uitleg over de hem niet-bekende bevindingen, in het rapport van de ADIV, over “de nauwe banden met Chinese onderdanen en/of de Chinese overheid van de verzoekende partij”.

B. Verzoek tot declassificering

6. In het arrest nr. 134/2025 licht het Grondwettelijk Hof toe dat de behandeling van « een verzoek tot openbaarheid » van een document dat geclassificeerd is, gewichtige waarborgen inhoudt.

In geval van een verzoek tot de openbaarmaking van een geclassificeerd stuk moet aldus steeds worden nagegaan « dat er redenen zijn om die classificatie te handhaven of, indien dat niet het geval is, om het overeenkomstig de voorziene procedures te declassificeren ». (GwH nr. 134/2025, B.9)

Ingevolge de uitvoering van de punten 2-3-4 (van de huidige brief) gebiedt de behandeling van dit verzoek tot openbaarheid van bestuur dat de overheid ook een declassificatie-procedure instelt, tenzij er gewichtige redenen zijn om de classificatie van de geclassificeerde documenten te handhaven.

Verzoeker vraagt dus eveneens om de declassificatie van de voormelde documenten die per hypothese (overeenkomstig de Classificatiewet) geclassificeerd zijn of zouden zijn.

Indien één of meer van de, nu via openbaarheid van bestuur opgevraagde, stukken geclassificeerd is – niets is verzoeker bekend – , zijn er alleszins geen redenen om deze classificatie te handhaven.

Aansluitend vraagt verzoeker dus om de – desgevallend geclassificeerde – stukken (die zijn vermeld in de “inventaris der vertrouwelijke stukken (XII-9.447), meer bepaald de stukken 1A, 1B, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12 en 13) te declassificeren.”

1.2. Bij brief van 10 maart 2026 antwoordt het Ministerie van Defensie als volgt:

[...]

Om onderstaande redenen kan aan uw verzoek geen gevolg worden gegeven.

U vroeg om een afschrift van de stukken met de nummers 1A, 1B, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12 en 13 zoals opgenomen in de inventaris van vertrouwelijke stukken op bladzijde 47 van het verweerschrift dat door Defensie werd neergelegd in het dossier G/A 240.864. Ik kan u meedelen dat hieraan geen gevolg kan worden gegeven om de volgende redenen:

- 1.) De vertrouwelijke stukken 1A, 1B, 2, 3, 4, 5, 10 en 12 bevatten technische en operationele specificaties en/of financiële informatie waarvan de openbaarmaking de belangen van de Staat kan schaden, onder meer inzake veiligheid, defensie en financiën. De uitzondering vermeld in artikel 6, § 2, 4°, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, en subsidiair, artikel 6, § 1, 4°, en/of 6°, van dezelfde wet, wordt daarom ingeroepen. Voor de vertrouwelijke stukken 2 en 5 geldt dit eveneens, aangezien zij een deel van de hierboven vermelde informatie bevatten.*
- 2.) De vertrouwelijkheid van de stukken 3 en 10 is bovendien expliciet erkend in de brochure “Het interfederaal Korps van de inspectie van financiën” (bladzijde 17: “De adviezen zijn vertrouwelijk en zijn gericht aan de betrokken minister”), en in de “Code de déontologie du Corps inter fédéral de l’Inspection des finances” (Koninklijk Besluit van 20 december 2007 tot vaststelling van de deontologische code van het interfederaal Korps van de Inspectie van Financiën, p. 7778). Stuk 3 is bovendien geclassificeerd, waardoor de toegang tot dit document beperkt blijft tot personen die gemachtigd zijn om er kennis van te nemen.*
- 3.) De vertrouwelijke stukken 9 en 11 bevatten commerciële en technische informatie waarvan de openbaarmaking de gerechtvaardigde belangen van de ondernemingen – waaronder concurrenten van uw cliënte – kan schaden en mogelijk de eerlijke mededinging in de toekomst zou kunnen schaden. De mededeling ervan wordt derhalve geweigerd op grond van artikel 6, § 2, 2°, van de wet van 11 april 1994, in samenhang met artikel 12 van de wet van 13 augustus 2011 betreffende overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten van werken, leveringen en diensten op het gebied van defensie en veiligheid. Subsidiair wordt artikel 6, § 1, 6° en 7°, van de wet van 11 april*

1994 toegepast. Daarbij wordt in herinnering gebracht dat ook zelf uw cliënte vertrouwelijke behandeling vroeg voor soortgelijke informatie betreffende haar eigen dossier (verduidelijkingen verstrekt als antwoord op de conformiteitsnota en op de motieven van niet-selectie).

4.) Het vertrouwelijk stuk 13 bevat operationele, technische, commerciële en budgettaire informatie zodat dit document om dezelfde hierboven uiteengezette redenen niet kan worden meegedeeld.

De inventaris van de stukken op bladzijde 47 van het verweerschrift neergelegd door Defensie in het kader van het beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State vermeldt overigens de datum van vertrouwelijk stuk 12.

Ook dient erop gewezen dat het uitgeoefende beroep van een persoon een persoonsgegeven vormt in de zin van artikel 6, § 2, 1°, van de wet van 11 april 1994. Bovendien verbieden artikel 6, § 2, 4°, van de wet van 11 april 1994 evenals artikel 3, § 1, j, van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie, de veiligheidsmachtigingen, de veiligheidsadviezen en de publiek gereguleerde dienst de bekendmaking van de identiteit van personen werkzaam bij de ADIV.

Tot slot blijkt dat het vertrouwelijk stuk 4 van de door uw verzoek geïssueerde documenten, een geclassificeerd document betreft. Bijgevolg kunnen over dit document, gelet op de geldende veiligheidseisen, geen gegevens of toelichtingen worden vertrekt. Er wordt aan herinnerd dat het feit dat een document geclassificeerd is, niet noodzakelijk impliceert dat er een afzonderlijke classificatiebeslissing hierover bestaat. Vanuit formeel oogpunt wordt de beslissing om een document te classificeren tot uitdrukking gebracht door het aanbrengen van een vermelding dienaangaande op het betrokken document, waardoor de classificatie ontstaat.

Daarenboven kan het verzoek tot declassificatie van vertrouwelijk stuk 4 niet worden ingewilligd, aangezien de redenen die aanleiding gaven tot de classificatie onverkort van toepassing blijven.

[...]”

1.3. Per aangetekend schrijven van 15 maart 2026 richt de aanvrager een verzoek tot heroverweging aan het Ministerie van Defensie.

1.4. Per aangetekend schrijven en per e-mail van diezelfde datum richt de aanvrager ook aan de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur (hierna: “de Commissie”) een verzoek om advies.

Dit verzoek wordt uitvoerig gemotiveerd en de motivatie wordt door de aanvrager als volgt samengevat:

[...]

De onwettigheid-grievens inzake “de vertrouwelijke stukken 1A, 1B, 3, 4, 5, 10 en 12” zijn meerledig. De rode draad van deze grievens is vervat in de volgende – niet-exhaustieve – samenvatting.

3. Primo. Het ministerie van Defensie stelt op onwettige wijze niet – minstens niet-afdoende – vast dat “de openbaarmaking van het bestuursdocument afbreuk doet : 4° aan de belangen bedoeld in artikel 3 van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie, de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen”. – eigen onderlijning –

Immers bepaalt de thans bestreden weigering-beslissing (d.d. 10 maart 2026) uitsluitend een loutere algemene mogelijkheid die is benadrukt met de term “kan” : - eigen onderlijning –

“de vertrouwelijke stukken 1A, 1B, 2, 3, 4, 5, 10 en 12 bevatten technische en operationele specificaties en/of financiële informatie waarvan de openbaarmaking de belangen van de Staat kan schaden, onder meer inzake veiligheid, defensie en financiën”.

Dit algemeen weigering-motief volstaat niet voor een wettige toepassing van artikel 6, § 2, 4° van de wet van 11 april 1994 ten aanzien van “de vertrouwelijke stukken 1A, 1B, 3, 4, 5, 10 en 12”.

Deze absolute weigering-grond, limitatief in te vullen, is in casu geschonden omdat de overheid zich op onwettige wijze beperkt tot

enkel de loutere stelling dat “de openbaarmaking de belangen van de Staat kan schaden, onder meer inzake veiligheid, defensie en financiën”. – eigen onderlijning -

4. Secundo. De weigering-beslissing duidt niet concreet waarom precies “(de openbaarmaking van de vertrouwelijke stukken 1A, 1B, 2, 3, 4, 5, 10 en 12) de belangen van de Staat kan schaden”, ingevolge een alomvattende enigmatische opgave van “onder meer inzake veiligheid, defensie en financiën”.

5. Tertio. De weigering-beslissing laat op onwettige wijze na om over te gaan tot “een beoordeling in concreto om na te gaan of er een daadwerkelijke aantasting is van het beschermde belang en, behalve in de door de bevoegde wetgever bepaalde uitzonderlijke gevallen, om na te gaan of het belang van de openbaarheid opweegt tegen het beschermde belang.” (cfr. GwH nr. 2026-9, B.4.8)

6. Quarto. De weigering-beslissing schendt evenzeer op onwettige wijze het principe van de gedeeltelijke openbaarmaking op grond waarvan alleen die informatie die onder een uitzonderingsgrond valt, aan de openbaarmaking onttrokken kan worden. Alle andere informatie in de gevraagde bestuursdocumenten had dus zelfs openbaar moeten worden gemaakt, quod non est.

7. De onwettigheid-grievens inzake “de vertrouwelijke stukken 9 en 11” zijn meerledig. De rode draad van deze grieven is vervat in de volgende – niet-exhaustieve – samenvatting.

8. Gelet op de vaste adviespraktijk van de Commissie wordt voor de invulling van in artikel 6, § 1, 7°, van de wet van 11 april 1994 steeds toepassing gemaakt van het begrip “bedrijfsgeheim” bedoeld in artikel I.17/1 van het Wetboek van Economisch Recht. Men raadplege : CTB, nr. 2025-69, 13 mei 25.

Verzoeker oppert dan ook terecht dat administratieve instantie een weigering om inzage op grond van het bedrijfsgeheim niet mag steunen op de meer algemene uitzonderingsgrond bedoeld in artikel 6, § 2, 2°, van de wet van 11 april 1994 maar moet zij die louter steunen op de daartoe specifiek voorziene

uitzonderingsgrond bedoeld in artikel 6, § 1, 6°-7° van de wet van 11 april 1994.

Anders oordelen zou ingaan tegen de keuze en doelstellingen van de wetgever, die gewild heeft dat voor de bescherming van dergelijke commerciële en economische belangen steeds overgegaan wordt tot een afweging met het algemene belang dat door de openbaarheid gediend wordt.

9. De bestreden weigering-beslissing dd. 10 maart 2026 bepaalt inzake “stuk 13” :

Het vertrouwelijk stuk 13 bevat operationele, technische, commerciële en budgettaire informatie zodat dit document om dezelfde hierboven uiteengezette redenen niet kan worden meegedeeld.

De formele motivering is niet afdoende doordat de weigering-beslissing d.d. 10 maart 2026 een stereotiepe motivering hanteert, namelijk beroep op “dezelfde hierboven uiteengezette redenen”. Dit is een onwettig algemeen niet-concreet allegaartje van absolute en relatieve weigeringsgronden.

10. Verzoeker heeft eveneens tevergeefs om uitleg over wezenlijke documenten gevraagd.

Het ministerie van Defensie heeft immers op 10 maart 2026 tweeledig geantwoord : (stuk 2)

(1) “Stuk 3 is bovendien geclassificeerd (...)” (pagina 2, punt (2)), en

(2) “Tot slot blijkt dat het vertrouwelijk stuk 4 van de door uw verzoek geviseerde documenten, een geclassificeerd document betreft”. (p. 2, voorlaatste alinea)

Aansluitend betoogt het ministerie van Defensie ook de volgende aanvullende afwijzing : (stuk 2)

Ook dient erop gewezen dat het uitgeoefende beroep van een persoon een persoonsgegeven vormt in de zin van artikel 6, § 2, 1°, van de wet van 11 april 1994. Bovendien

verbieden artikel 6, § 2, 4°, van de wet van 11 april 1994 evenals artikel 3, § 1, j, van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie, de veiligheidsmachtigingen, de veiligheidsadviezen en de publiek gereguleerde dienst de bekendmaking van de identiteit van personen werkzaam bij de ADIV.

Tot slot blijkt dat het vertrouwelijk stuk 4 van de door uw verzoek geviseerde documenten, een geclassificeerd document betreft. Bijgevolg kunnen over dit document, gelet op de geldende veiligheidseisen, geen gegevens of toelichtingen worden vertrekt. Er wordt aan herinnerd dat het feit dat een document geclassificeerd is, niet noodzakelijk impliceert dat er een afzonderlijke classificatiebeslissing hierover bestaat. Vanuit formeel oogpunt wordt de beslissing om een document te classificeren tot uitdrukking gebracht door het aanbrengen van een vermelding dienaangaande op het betrokken document, waardoor de classificatie ontstaat.

Onwettig, onbehoorlijk en ontoereikend is dit gebrek aan antwoord (van het ministerie van Defensie) op verzoekers vragen tot uitleg, verwoord als volgt :

1° welke stukken zijn geclassificeerd?

2° « Wanneer precies (datum ?) werd het stuk dat geclassificeerd is of zou zijn, geclassificeerd ? ».

3° « Welk niveau van classificatie – namelijk in beginsel « ZEER GEHEIM », “GEHEIM”, “VERTROUWELIJK” en “BEPERKT” – heeft elk stuk dat geclassificeerd is of zou zijn ? ».

4° Indien de beslissing tot classificatie is getekend, wie precies heeft deze beslissing getekend en wanneer precies ? ».

De classificatie-beslissing is een eenzijdige rechtshandeling die moet gedragen zijn door wettige motieven en waarvan de stempel “vermelding beschermingsniveau” enkel de loutere uitvoering is.

11. Het aangehaalde artikel 3, § 1, j van de wet van 11 december 1998 bepaalt :

“§ 1. In een classificatie kunnen worden ondergebracht: informatie, documenten of gegevens, materieel, materialen of stoffen, in welke vorm ook, [waarvan de nietgeautoriseerde toegang of de niet-geëigende aanwending en verspreiding nadelig]5 aan een van de volgende belangen:

a) (...);

(j) de identiteit van de personeelsleden van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, van defensie en van de geïntegreerde politie, van hun bronnen en van de personen die aan deze diensten hun medewerking verlenen;”

12. *“Uitzonderingen op het beginsel van de openbaarheid van de bestuursdocumenten zijn slechts mogelijk onder de voorwaarden vastgesteld door de wet, het decreet of de ordonnantie. Zij moeten worden verantwoord en moeten beperkend worden geïnterpreteerd (Parl. St., Senaat, B.Z. 1991-1992, nr. 100-49/2°, p. 9).” (GwH nr. 2025-134, B.4.6)*

De loutere omstandigheid dat “in een classificatie kunnen worden ondergebracht (...) de identiteit van de personeelsleden van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, van defensie en van de geïntegreerde politie, van hun bronnen en van de personen die aan deze diensten hun medewerking verlenen” is nog geen geldige reden om aan verzoeker geen uitleg te geven over : (1) de datum van de classificatie, (2) het classificatieniveau en (3) de overheid die de classificatie-beslissing heeft genomen.

13. *De artikelen 11 en 12 van het KB van 20 december 2024 wijzen trouwens de “personen en rechtspersonen” die mogen classificeren of declassificeren. (Staatsblad, 22 januari 2025, p. 5.110)*

Deze personen en rechtspersonen zijn met andere woorden nader geïdentificeerd en opgegeven.

Hun benoeming of aanwijzing is krachtens artikel 190 van de Grondwet gepubliceerd in het Staatsblad om tegenstelbaar te zijn.

Hun beslissing tot classificeren is een eenzijdige rechtshandeling die ook moet gedragen zijn door aanneembare motieven en waarvan de stempel “vermelding beschermingsniveau” enkel de loutere materiële uitvoering is.

Verzoeker beoogt niet de algemene openbaarmaking van “de identiteit van de personeelsleden van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten”, maar beoogt – via een vraag tot uitleg te weten wie precies de beslissing tot classificatie van de opgegeven bestuursdocumenten heeft genomen, en wanneer.”

2. De ontvankelijkheid van het verzoek om advies

De aanvrager heeft voldaan aan de vereiste van artikel 8, § 2, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur (hierna: “de wet van 11 april 1994”) door gelijktijdig een verzoek tot heroverweging bij de administratieve instantie en een verzoek tot advies bij de Commissie in te dienen.

3. Betreffende de grond van de zaak

- 3.1. Voorwerp van het verzoek

3.1.1. Het verzoek van de aanvrager slaat op het volgende:

- Inzage van de stukken 1A, 1B, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12 en 13 van het “vertrouwelijk dossier” dat is neergelegd in het geding G/A 240.864/XII-9.447, thans XIV-39.600;
- Uitleg aangaande voormelde stukken, met name:
 - o Welke stukken zijn geclassificeerd;
 - o De datum van de classificatie;
 - o Het niveau van de classificatie;
 - o De auteur van de classificatie.
- Inzage van alle documenten die – blijkens het rapport van de Algemene Dienst Inlichtingen en Veiligheid (ADIV), i.e. stuk 4 – “de banden met Chinese onderdanen en/of de Chinese overheid van de verzoekende partij” staven.
- Inzage van de classificatiebeslissingen.

- Uitleg over deze documenten.
- De declassificatie van voormelde stukken.

3.1.2. Het verzoek om uitleg met betrekking tot de aspecten van de classificatie, het verzoek om inzage in de classificatiebeslissing, het verzoek om inzage in de documenten die het geclassificeerde verslag onderbouwen en het verzoek om declassificatie kunnen niet los gezien worden van het verzoek om inzage van de geclassificeerde documenten zelf noch van de afwijzing ervan door de administratieve instantie op grond van het argument dat alle of sommige documenten geclassificeerd zouden zijn in toepassing van de uitzonderingsgrond bedoeld in artikel 6, § 2, 4°, van de wet van 11 april 1994 (met name de bescherming van “de belangen bedoeld in artikel 3 van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie, de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen”).

Voor wat betreft de documenten die aanleiding gaven tot het geclassificeerde verslag, merkt de Commissie op dat zij geacht worden een geheel te vormen met het geclassificeerde document zelf en daardoor genieten van hetzelfde classificatieniveau (zie ook artikel 5 van de wet van 11 december 1998).

Voor wat betreft de verzochte uitleg en de bijkomende informatie verwijst de Commissie naar het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 134/2025 van 23 oktober 2025. De vraag welke bijkomende uitleg al dan niet moet gegeven worden, valt samen met de motivatie van de weigering op grond van de uitzonderingsgrond bedoeld in artikel 6, § 2, 4°, van de wet van 11 april 1994. Een dergelijke weigering moet, volgens het Grondwettelijk Hof, de redenen en niveau van de classificatie voldoende duidelijk maken.

Het onderzoek van voormelde verzoeken valt dan ook samen met het onderzoek naar het verzoek om inzage van de desgevallend geclassificeerde documenten.

- 3.2. De door de administratieve instantie ingeroepen uitzonderingsgronden

3.2.1. De administratieve instantie beroept zich op volgende argumenten om de inzage te weigeren:

- Voor wat betreft de stukken 1A, 1B, 2, 3, 4, 5, 10 en 12: de uitzonderingsgrond vermeld in artikel 6, § 2, 4°, (*“aan de belangen bedoeld in artikel 3 van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie, de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen”*) van de wet van 11 april 1994, aangezien de stukken (alhoewel slechts louter gedeeltelijk voor wat betreft stukken 2 en 5) *“technische en operationele specificaties en/of financiële informatie waarvan de openbaarmaking de belangen van de Staat kan schaden, onder meer inzake veiligheid, defensie en financiën”* bevatten.
- Voor wat betreft diezelfde stukken, subsidiair: de uitzonderingsgronden vermeld in artikel 6, § 1, 4°, (*“de openbare orde, de veiligheid of de verdediging van het land”*) en/of 6°, (*“een federaal economisch of financieel belang, de munt of het openbaar krediet”*) van de wet van 11 april 1994, op grond van dezelfde motivering als hierboven.
- Voor wat betreft de stukken 3 en 10: de vertrouwelijkheid op grond van de brochure “Het interfederaal Korps van de inspectie van financiën” en de deontologische code van het interfederaal Korps van de Inspectie van Financiën (Koninklijk Besluit van 20 december 2007).
- Voor wat betreft de stukken 9 en 11: de uitzonderingsgrond vermeld in artikel 6, § 2, 2°, van de wet van 11 april 1994 (*“wettelijke geheimhoudingsverplichting”*), in samenhang gelezen met artikel 12 van de wet van 13 augustus 2011 betreffende overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten van werken, leveringen en diensten op het gebied van defensie en veiligheid, aangezien deze stukken *“commerciële en technische informatie waarvan de openbaarmaking de gerechtvaardigde belangen van de ondernemingen – waaronder concurrenten van uw cliënte – kan schaden en mogelijk zelfs de eerlijke mededinging in de toekomst zou kunnen schaden”*, bevatten.
- Voor wat betreft de stukken 9 en 11, subsidiair: de uitzonderingsgronden bedoeld in artikel 6, § 1, 6° en 7°, van de wet van 11 april 1994.

- Voor wat betreft stuk 13: op grond van “*dezelfde hierboven uiteengezette redenen*”, “*aangezien dit stuk “operationele, technische, commerciële en budgettaire informatie”* bevat.
- Voor wat betreft de informatie m.b.t. het “*uitgeoefende beroep van een persoon*”: op grond van het argument dat “*dit een persoonsgegeven vormt in de zin van artikel 6, § 2, 1°, van de wet van 11 april 1994*”, alsook op grond van artikel 6, § 2, 4°, van de wet van 11 april 1994 evenals artikel 3, § 1, j, van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie, de veiligheidsmachtigingen, de veiligheidsadviezen en de publiek gereguleerde dienst.
- Voor wat betreft document 3 en 4: de classificatie van het document.
- Voor wat betreft de geclassificeerde documenten: Er bestaat niet noodzakelijkerwijze een afzonderlijke classificatiebeslissing; classificatie kan ook door louter vermelding op het betrokken document.

3.2.2. Vooraleer de Commissie specifiek ingaat op de vraag of de administratieve *in casu* al dan niet het verzoek om inzage kan weigeren, stelt zij, in het algemeen, vast dat de administratieve instantie nalaat om haar beslissing op afdoende wijze te motiveren. Bij het invoeren van de uitzonderingsgronden, beperkt de administratieve instantie zich tot stijlformules, zonder ook maar enig concreet stavingselement toe te voegen noch uit te werken. De motivatie van de administratieve instantie is op bepaalde punten ook onvolledig of onduidelijk. De Commissie roept de administratieve instantie op om in de toekomst haar eventuele weigeringsbeslissingen afdoende te motiveren.

- 3.3. Toepassing van artikel 6, § 2, 6°, van de wet van 11 april 1994

3.3.1. Het verzoek van de aanvrager strekt in essentie tot het verkrijgen van inzage van de stukken (en informatie daarrond) die werden

neergelegd als “vertrouwelijk dossier” in een procedure die bij de Raad van State hangende is (rolnummer G/A 240.864/XII-9.447, thans XIV-39.600).

Alvorens in te gaan op de uitzonderingsgronden die door de administratieve instantie ingeroepen worden, gaat de Commissie na of niet veeleer toepassing gemaakt moet worden van artikel 6, § 2, 6°, van de wet van 11 april 1994.

○ 3.3.2. Algemeen

Artikel 6, § 2, 6°, van de wet van 11 april 1994 stelt het volgende:

“Een administratieve instantie wijst de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument, die met toepassing van deze wet is gedaan, af, wanneer de openbaarmaking van het bestuursdocument afbreuk doet: [...] 6° aan de rechtspleging in een burgerlijk of administratief rechtsgeding en de mogelijkheid voor eenieder om een eerlijk proces te krijgen”.

Deze uitzonderingsgrond werd ingevoegd door de wet van 12 mei 2024.

In de parlementaire voorbereiding wordt dienaangaande het volgende gesteld:

“Deze uitzonderingsbepaling stelt dat bestuursdocumenten betreffende aangelegenheden die het voorwerp uitmaken van een burgerlijk of administratief rechtsgeding, niet voor openbaarheid in aanmerking komen. Deze uitzonderingsgrond is ingegeven door het deontologisch probleem waarmee de administratieve instanties worden geconfronteerd wanneer zij gegevens ter beschikking moeten stellen die in een rechtsgeding, waarbij die instanties zelf partij zijn, tegen hen kunnen worden gebruikt. Meer zelfs, het principe van de scheiding der machten verplicht de administratieve instantie de toegang tot een document te weigeren in het geval dit document een duidelijk verband vertoont met een hangende gerechtelijke procedure en de mededeling van dit document bijgevolg de goede werking van het gerecht en in het bijzonder de gerechtelijke regels inzake toegang tot het dossier in het gedrang zou kunnen brengen. In dit verband heeft de Raad van State geoordeeld dat de wet van 11 april 1994 niet van toepassing

is op de tot een administratieve overheid gerichte toegangsaanvragen die “ertoe strekken een rechtscollege documenten te doen overleggen waarvan de overlegging door het rechtscollege kan worden gevorderd” (RvS, 30 juni 2015, nr. 231.807, Jérouville; RvS, 15 oktober 2013, nr. 225.098, Services & Assets Management; RvS, 15 mei 2012, nr. 219.357, Orbo Labels; RvS, 31 maart 2008, nr. 181.543, Altruye; RvS, 31 maart 2008, nr. 181.544, De Jonghe; RvS, 22 juni 2006, nr. 160.433, Martin; RvS, 16 maart 2001, nr. 94.082, Louis; RvS, 8 maart 1996, nr. 58.514, Tarabachi; RvS, 29 augustus 1995, nr. 54.901, la Hersautoise; RvS, 6 februari 1995, nr. 51.549, 7 Michaux). In dit geval verklaart de Raad van State zich onbevoegd om uitspraak te doen over het beroep tegen de beslissingen tot toegangswegering, aangezien deze oordeelt dat “het hem niet toekomt om zich te mengen in het verloop van een gerechtelijke procedure en aldus zich in de plaats te stellen van het rechtscollege waarbij het hoofdgeding aanhangig gemaakt werd en dat in voorkomend geval als enige bevoegd is om de overlegging te bevelen van de documenten die het voorwerp uitmaken van het geschil” (Vrije vertaling van het citaat). Deze redenering dient bijgevolg naar analogie te worden toegepast op bestuursinstanties die worden geconfronteerd met aanvragen betreffende documenten over aangelegenheden die het voorwerp uitmaken van een hangende procedure. Zoals de Raad van State in zijn advies opmerkt, worden hier enkel de jurisdictionele procedures beoogd. Daarom wordt de term “rechtsgeding” gebruikt, naar analogie met wat voorzien is in artikel 27, § 1, 5°, van de wet van 5 augustus 2006 betreffende de toegang van het publiek tot milieu-informatie.

In de wet wordt tevens benadrukt dat de bedoeling van deze uitzondering erin bestaat om de rechtspleging en het eerlijk verloop van een proces mogelijk te maken.

Bovendien zijn er specifieke regels die de inzagemogelijkheden bepalen van documenten betreffende zaken die aanhangig zijn bij de gerechtelijke instanties. Net zoals de andere uitzonderingsgronden moet de uitzondering betreffende een hangende procedure in elk geval strikt geïnterpreteerd worden. Hieruit volgt dat het gebruik van deze uitzonderingsgrond geval per geval moet worden beoordeeld en concreet moet worden

gemotiveerd. Zo moet de motivering van de weigering van de vraag om openbaarmaking minstens de redenen vermelden die rechtvaardigen dat de openbaarmaking van de gevraagde informatie de hangende procedure zou kunnen schaden.”

In advies 2025-15 van 27 februari 2025 heeft de Commissie reeds de gelegenheid gehad om een aantal voorwaarden bij de toepassing van deze uitzonderingsgrond te duiden (hangend burgerlijk of administratief rechtsgeding; de voorwaarden voor een eerlijk proces komen in het gedrang; concreet risico; absoluut karakter).

○ 3.3.3. Toepassing *in casu*

3.3.3.1. In de hierboven vermeld procedure (rolnummer G/A 240.864/XII-9.447, thans XIV-39.600) heeft de administratieve instantie de vertrouwelijkheid van de stukken uitdrukkelijk gevraagd bij het neerleggen ervan, en de motieven voor die vraag aan de Raad van State overgemaakt.

De toegang tot de vertrouwelijke stukken kwam tijdens de procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid al aan bod.

Over de vordering bij uiterst dringende noodzakelijkheid heeft de Raad van State zich reeds uitgesproken (nr. 258.144 van 7 december 2023). In die stand van het geding achtte de Raad het nog niet raadzaam om reeds in de procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid – en dus zonder diepgaand onderzoek – de vertrouwelijkheid te lichten van het selectieverslag en van de betrokken adviezen van de Inspecteur van Financiën, *“aangezien niet kan worden uitgesloten dat deze stukken gegevens bevatten die onder het zakengeheim van de kandidaten vallen, dan wel de veiligheidsbelangen van Defensie kunnen schaden”*.

Naar de Commissie begrijpt, is de procedure tot nietigverklaring evenwel nog steeds hangende en is nog geen toegang gegeven tot het vertrouwelijk dossier.

3.3.3.2. Hoewel een regeling met betrekking tot de toegang tot de stukken die van toepassing is in gerechtelijke of administratieve procedures, in principe, een andere finaliteit dient (nl. *“de feitenvinding in een concreet geschil met het oog op de oplossing daarvan”*) en aan eigen voorwaarden

onderworpen is, in vergelijking met de regeling voorzien in de wet van 11 april 1994, heeft de wetgever met het invoeren van de nieuwe uitzonderingsgrond in artikel 6, § 2, 6°, geoordeeld dat het omzeilen van die regeling een impact kan hebben op de rechtspleging en het eerlijk verloop van de procedure.

Dit lijkt met name *in casu* het geval te zijn.

3.3.3.3. Artikel 87 van Besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State voorziet in een specifieke procedure om de partijen in staat te stellen bepaalde stukken vertrouwelijk neer te leggen. De motieven van het verzoek om vertrouwelijkheid moeten uitdrukkelijk worden uiteengezet. De andere partijen kunnen deze vertrouwelijke neerlegging betwisten. In dat geval zal de Raad van State zich bij arrest uitspreken over het al dan niet lichten van de vertrouwelijkheid.

De administratieve instantie heeft in het hangend administratief rechtsgeding van die mogelijkheid gebruik gemaakt.

Uit de stukken en uit het arrest van de Raad van State nr. 258.144 van 7 december 2023 leidt de Commissie af dat de motieven van dit verzoek vergelijkbaar zijn met de door de administratieve instantie ingeroepen uitzonderingsgronden in haar beslissing van 10 maart 2026 op grond van de wet van 11 april 1994.

Uit het arrest van de Raad van State nr. 258.144 van 7 december 2023 leidt de Commissie ook af dat de aanvrager de mogelijkheid had om de vertrouwelijke neerlegging te betwisten.

Gelet op het ontbreken van informatie dienaangaande in de uitwisseling tussen de partijen, neemt de Commissie aan dat de Raad van State zich nog niet, in de fase van de vernietigingsprocedure, ten gronde uitgesproken heeft over de toegang tot het vertrouwelijk dossier.

In die omstandigheden zou het inwilligen van het verzoek om inzage op grond van de wet van 11 april 1994 een rechtstreekse en versturende impact hebben op het verloop van de procedure bij de Raad van State. Hierdoor zou de daartoe voorziene procedure om stukken vertrouwelijk neer te leggen bij de Raad van State en de mogelijkheid om de voor- en

tegenargumenten aan de Raad van State ter beoordeling voor te leggen, van elk nut ontdaan worden.

3.3.3.4. Het komt evenwel aan de administratieve instantie toe om een eventuele weigering van het verzoek om inzage op grond van artikel 6, § 2, 6°, van de wet van 11 april 1994 nader te motiveren.

Brussel, 2 april 2026,

S. JOCHEMS
Secretaris

L. DONNAY
Voorzitter